

Republika e Kosovës
Republika Kosova-Republic of Kosovo
QEVERIA E KOSOVËS / VLADA KOSOVA / GOVERNMENT OF KOSOVA
MINISTRIA E TREGTISË DHE INDUSTRIË-MINISTRY OF TRADE AND INDUSTRY
MINISTARSTVO TRGOVINE I INDUSTRIJE

Agjencia për Pronësi Industriale – Agjencia za Industrijsku Svojinu -
Industrial Property Agency

R A P O R T V J E T O R

2 0 1 8

Adresa: Rr. “Muharrem Fejza” p.n., Lagjja e Spitalit 10000 Prishtinë/Republika e Kosovës
Tel: +381 38 200 36 554
Web: www.kipa.rks-gov.net

1. Pranimi i shkresave/aplikimeve

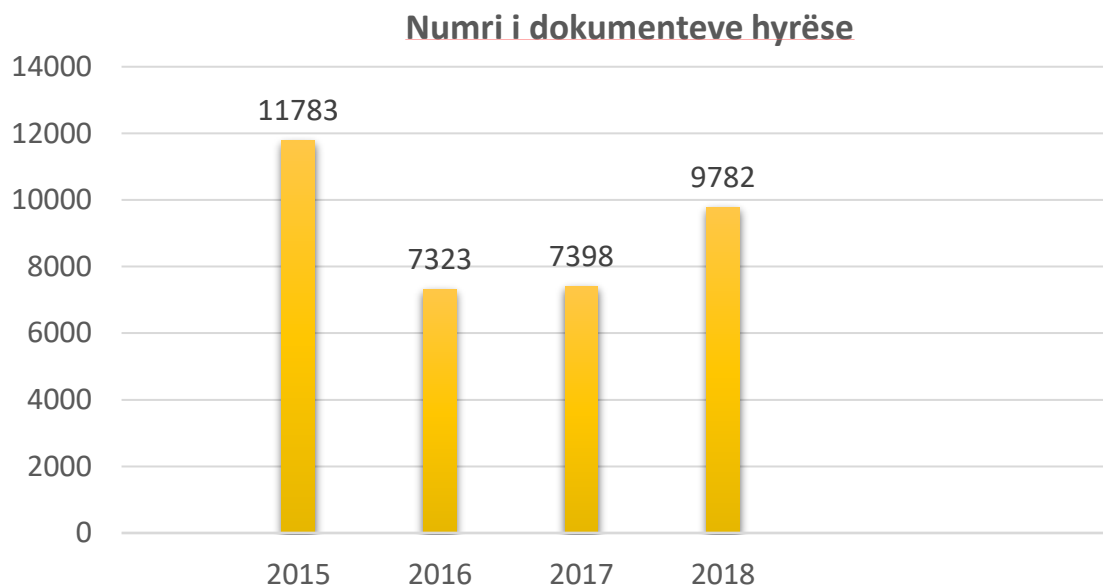
Agjencia e Pronësisë Industriale ka vazhduar aktivitetin e saj në pranimin dhe evidentimin e aplikimeve për objekteve të pronësisë industriale: Marka Tregtare; Patenta; Dizajn Industriale; kundërshtime të markave të publikuara; hulumtime të markave tregtare; patentave; ekzaminime të parakohshme; vazhdime; ndryshime; kërkesa për mbajtje në fuqi; dokumente të përparësisë; ndërrim përfaqësuesi; autorizime gjeneralë; autorizime për lëndë përkatëse; ankesa në komision të ankesave; vendime të komisionit të ankesave dhe dokumentacione tjera shtesë.

Gjithsejtë gjatë kësaj periudhe kohore, janë pranuar në zyrën e pranimin të dokumentacionit të API-së **9782** shkresa të ndryshme, të cilat i kemi pasqyruar në tabelën e mëposhtme. Gjatë këtij viti kemi pasur shtim të numrit të dokumenteve hyrëse, që vërehet dhe nga grafiku i mëposhtëm. Ky shtim ka ndodhur për shkakun e vazhdimin të markave tregtare të vitit 2008, që korrespondon me 10 vjetorin e aplikimit.

Marka Tregtare aplikime	1716
Patenta aplikime	21
Dizajn industriale aplikime	15
Kërkesa për vazhdime të markave tregtare	3254
Kërkesa për ndryshime në regjistër të markave tregtare, patentave dhe dizajnëve industriale	1309
Kërkesa për plotësime të Markave Tregtare, taksa për lëshimin e vendimit dhe taksa për lëshimin e certifikatës për Marka Tregtare, pagesa të patentave	1761
Kërkesa për kufizimin e listës së produkteve	11
Kërkesa për ekzaminimin e parakohshëm të Markave Tregtare	3
Autorizime	168
Kërkesa për mbajtje në fuqi të patentave	419
Kundërshtime të Markave Tregtare	80
Kërkesa për zgjatje afati	7
Kërkesa për heqje dorë të Markave Tregtare dhe Patentave	20
Kërkesa për korrigjimin e vendimeve dhe aplikimeve	411
Kërkesa për ekstrakt regjistri	30
Kërkesa për tërheqje të kundërshtimit	4
Dokumente prioriteti	69
Kërkesa për informacione të Markave Tregtare dhe Patentave	50
Mirëmbajtje vjetore të licencës së përfaqësuesve	28
Ankesa kundër vendimeve të API-së	49
Kërkesa për shfuqizimin e vendimeve	6
Vendim i komisionit të ankesave	9
Kërkesa për vazhdimin e dizajnit industrial	12

Përgjigje në kundërshtimin e Markave Tregtare	88
Kërkesa nga palët	242

Tabela 1. Statistika e shkresave të pranuar në API, Janar-Dhjetor 2018

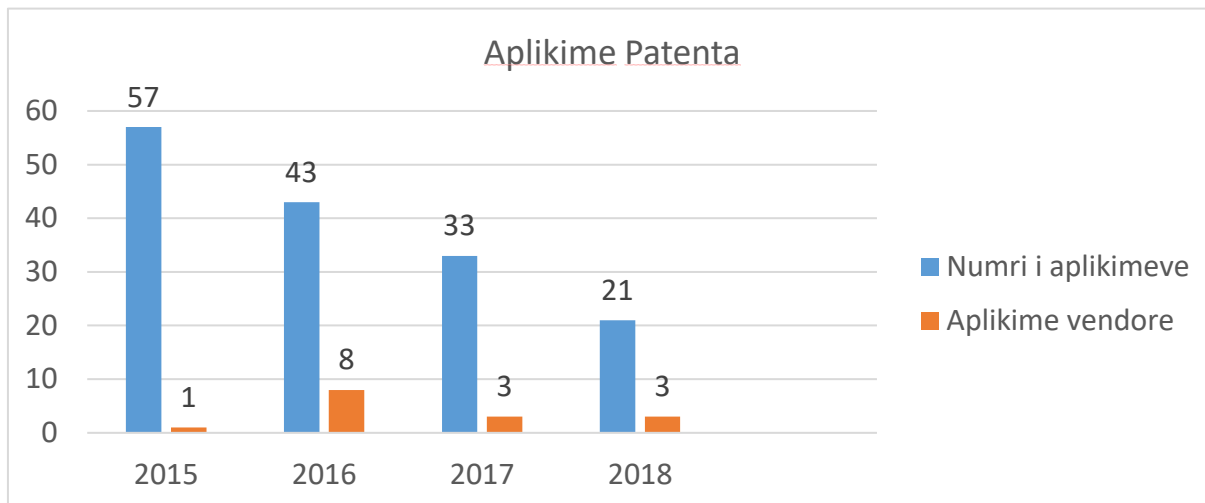

2. Ekzaminimi i Aplikimeve / shqyrtimi i shkresave

Patenta

Numri i aplikimeve të patentave ka rënë gradualisht në vite, kjo për shkakun e mos anëtarimit të Kosovës në EPO, dhe industrisë jo të zhvilluar kopjuese të tregut të Kosovës. Aplikuesit e patentave me rastin e aplikimit në shtete të caktuara, shikojnë së pari interesin e shitjes së patentës së tyre, dhe zhvillimin e industrisë së atij vendi. Me rastin e anëtarimit të Kosovës në Zyrën Europiane të Patentave, pritet të shtohen aplikimet e patentave, pasi aplikuesit i kushton më lirë mbrojtja përmes EPO, duke krahasuar me mbrojtjen nacionale që aplikohet tashmë në Kosovë.

Backlog tek patentat nuk egziston, pasi janë të përfunduara **98.06%** të aplikimeve. Pjesa tjetër ekzaminohen me kohë pas kalimit të periudhës 18 mujore, që është standard ndërkombëtar i kohës së qëndrimit të aplikimit pa u publikuar.

Njoftim për plotësimin e aplikacioneve për patentë	17
Njoftim për pagesën e tarifave për lëshimin e vendimit për njohje	24
Vendim për njohjen e patentës	27
Vendim të tërësishme – pjesërisht të patentave	7
Vendim për ndryshim të aplikacioneve-vendimeve të patentave (emrit, pronarit, adresës)	11
Vendim për refuzimin e aplikacioneve për patentë	24
Hapa në sistemin IPAS	5118
User doc acceptance, pranimi i mbajtjeve në fuqi pas kontrollimit, dhe i dokumenteve tjera përcjellëse të hyra si user dokumente për aplikimet dhe regjistrin e patentave	473
Mbatje në fuqi të kontrolluara dhe chekuara	428

Tabela 2. Statistika vjetore të sektorit të patentave 2018

Marka Tregtare:

Numri i aplikimeve të markave tregtare ka shënuar rritje në vitin 2018 për **8.95%**, krahasuar me vitin paraprak. Rritja e numrit të aplikimeve sidomos e atyre vendore i atribuohet dhe aktiviteteve të realizuar nga API për ngritjen e vetëdijes mbi rëndësinë e mbrojtjes së produkteve dhe shërbimeve me markë tregtare, si seminare, konferenca dhe promovim në media, të mbajtura gjatë këtij viti kalendarik.

Sa i përket back log të markave tregtare, API gjatë 2018 ka shënuar progres në reduktimin e back log, nga **86.52%** të kryera në vitin 2017, është arritur në **91.59%** në vitin 2018, kjo përkundër pranimit të mbi 1716 aplikimeve të reja për marka tregtare.

Për zgjidhjen e 1600 aplikimeve të reja, API duhet të zhvillojë 9600 procedura, që përfshijnë, 1600 ekzaminime formale, 1600 ekzaminime absolute, 1600 publikime, 1600 ftesa për regjistrimin e MT, 1600 vendime dhe 1600 certifikata.

Për kryerjen dhe përfundimin e back log, si dhe vazhdimin normal të procedimit të lëndëve, API ka dorëzuar propozimet e saj për strukturën e re organizative së bashku me arsyetimet e pozitave të kërkuara, ku janë të specifikuar dhe numri i ekzaminimit për zyrtar. Sipas normave ndërkombëtare, një ekzaminues mund të kryej deri në 400 ekzaminime të MT në vit, deri në regjistrimin e tyre, ndërsa API në gjysmën e 2 të vitit 2018 ka vepruar me vetëm 1 ekzaminues për marka tregtare.

Gjatë vitit 2018 API ka ndarë një buxhet shtesë për rekrutimin e stafit teknik për përgatitjen e vendimeve, certifikatave, ftesave dhe mirëmbajtjen e skanimit të dokumenteve hyrëse dhe dalëse.

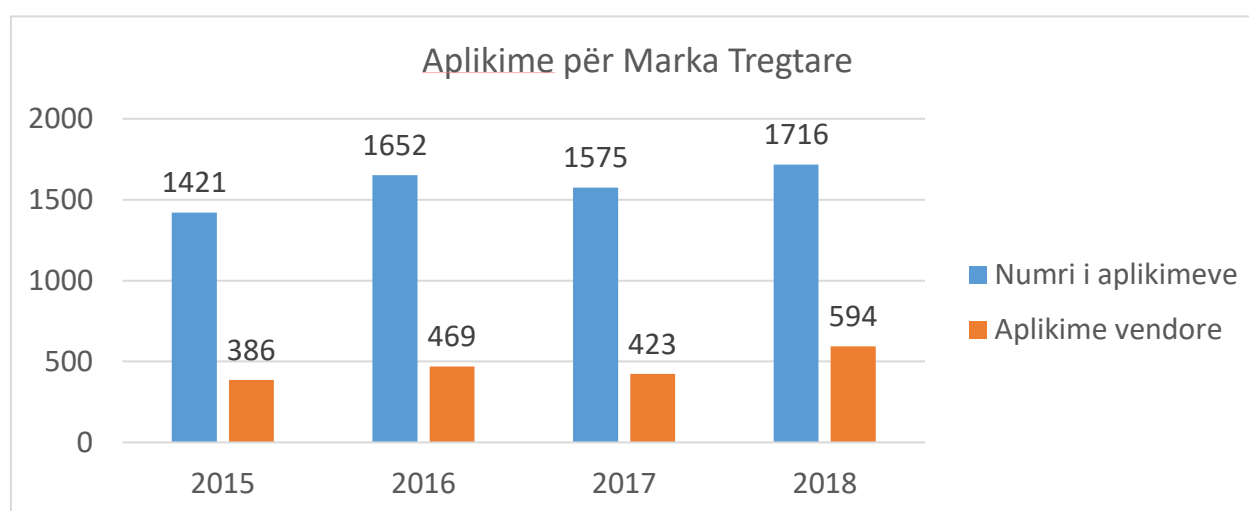

Tabela punuese e markave tregtare gjatë vitit 2018.

Vendime për regjistrimin e markave tregtare	2117
Publikime të markave tregtare pas ekzaminimit	1918
Njoftime për plotësimin e aplikacioneve	149
Njoftime për heqje dorë të markave tregtare	116
Vendime për ndryshimin në regjistër të markave tregtare	1222
Vendime për vazhdimin e markave tregtare	1840
Lëshimi i certifikatave për marka tregtare	2308
Ftesë për përgjigje në kundërshtimin e markës tregtare	130
Ftesë për pagesën e vendimit për markë tregtare	1686
Ekstrakte regjistri	32
Vendime për refuzimin e MT	414

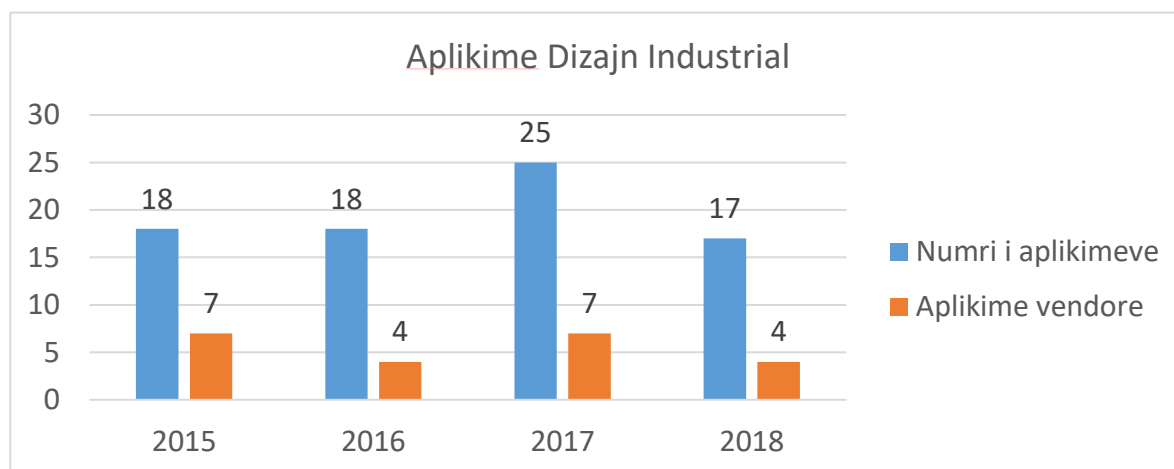
Tabela 3. Statistika vjetore të sektorit të markave tregtare gjeneruar përmes IPAS

Dizajni Industrial

Numri i aplikimeve të dizajnit industrial qëndron relativisht i njëjtë. Si tek patentat dhe tek dizajni industrial numri i aplikimeve nuk është i knaqshëm, jo për shkakun e zhvillimit industriale dhe produkteve të reja në Kosovë. Me dizajn industrial mbrohet dukja e jashtme e produktit, dhe duhet njiashu që produkti të ketë karakter individual, dmth të jetë një lloj risie në fushën përkatëse.

Gjatë vitit 2018 API ka rekrutuar zyrtaren përkatëse për shqyrtimin e dizajnëve industriale. Në muajin Nëntor është organizuar trajnimi mbi shqyrtimin e dizajnit industriale për zyrtaren përkatëse. Ky trajnim është mbështetur nga projekti i EU “ Mbështetja e Tregtisë në Kosovës”, ku API është pjesë e komponentës së 4 të projektit.

Gjatë 2018 janë shqyrtuar 75 aplikime të dizajnëve industriale. parashihet që të përfundohet me shqyrtimin e tyre në kuartalin e 2 të vitit 2019

Përmbledhje e tabelave punuese

Nga të dhënat statistikore të nxjerra në sistemin IPAS del se zyrtarët e API-së gjatë vitit 2018 kanë kryer gjithsejti **35399** hapa në sistem, hapat përfshijnë kalimin nga një procedurë e ekzaminimit në procedurën tjetër.

Janë printuar **11411** dokumente dalëse, vendime, certifikata, ftesa, për përfundimin e proceseve të shqyrtimit të aplikimeve.

Gjatë këtij viti janë skanuar, indeksuar dhe dërguar në server, **19445** shkresa hyrëse dhe dalëse, që e bën procesin e pranimit dhe lëshimit të dokumenteve të elektornizuar.

3. Kundërshtimet e regjistrimit të markës tregtare dhe kërkesat për deklaram të shfuqizimit

Këtë vit, përveç veprimeve esenciale, që janë lëshimi i 130 ftesave për përgjigje në kundërshtimin e MT, nuk janë ekzaminuar kërkesat për kundërshtim të regjistrimit të markës tregtare dhe kërkesat për deklaram të shfuqizimit. Është e domosdoshme që të pranohet dhe miratohet propozimi për ri-strukturimin e API-së, ku do të kishte sektor të veçantë të cilët merren me shqyrtimin e tyre. Deri më tani janë pranuar **486** kundërshtime të markave tregtare dhe **33** kërkesa për shfuqizimin e markave tregtare të regjistruara.

Sipas raportit të bërë nga projekti i kaluar i EU, 1 ekzaminues apo ekspert, mund të kryej deri në 66 kundërshtime në bazë vjetore (raporti Mr. Hallgren datë 01/11/2014). Në API ekzaminuesit e tashëm janë të dedikuar për ekzaminimin e aplikimeve të reja. Miratimi i rregullores së propozuar do të krijonte bazën e shëndoshë për shqyrtimin e tyre.

4. Treguesit gjeografik dhe topografëve të integruara të qarqeve

Është miratuar Udhëzimi Administrativ nr. 09-2018 për Përcaktimin e Simboleve për Treguesit Gjeografikë, Emërtimit të Origjinës dhe Specialitetit Tradicional të Garantuar.

Janë organizuar disa aktivitete në fushën e treguesve gjeografikë, mbështetur nga projektet e EU dhe Ambasada Franceze:

- Është mbajtur tryeza me temën “Treguesi Gjeografikë – Djathi i Sharrit”, ku pjesëmarrës ishin institucionet ndërlidhëse dhe përfaqësuesit e shoqatës së prodhuesve të Djathit të Sharrit.
- Seminari për finalizimin e Specifikacionit të Djathit të Sharrit, si produkt potencial për tu mbrojtur si tregues gjeografikë në Kosovë, seminari është mbështetur nga TAIEX.
- Me mbështetjen e projektit të EU, në Kosovë ka qëndruar në API ekspertja e fushës së treguesve gjeografikë, znj. Ester Olivas Caceres, ku ka analizuar dhe ka përgatitur rekomandimet mbi fushën e treguesve gjeografikë.

Me gjithë këto aktivitete të organizuara dhe kontakte me prodhuesit e djathit të Sharrit, si produkt potencial për tu mbrojtur me tregues gjeografikë, ende API nuk ka pranuar asnjë aplikacion për regjistrimin e treguesit gjeografikë.

5. Publikimi i Buletinit të API

Agjencia e Pronësisë Industriale gjatë këtij viti ka publikuar **8** Buletine të Pronësisë Industriale me **6047** objekte të pronësisë industriale të cilat përfshijnë: aplikime të markave tregtare, vendime për regjistrimin e markave tregtare, ndryshimet në regjistër dhe vazhdimet e markave tregtare. Agjencia ka në web faqen e saj dhe regjistrin ku publiku mundë të kërkoj për objekte të pronësisë industriale. Këto shërbime bëjnë API një institucion transparent dhe në linjë me zyrat e tjera rajonale dhe ndërkombëtare

6. Digjitalizimi i API-së, Sistemi IPAS, WipoScan, WipoPublish dhe web faqe

Është përfunduar skanimi- ri arkivimi i 26000 aplikimeve të markave tregtare, ky skanim është kryer përmes procesit tenderuar, ku punën e ka kryer kompani kontraktuese.

API është në fazën finale të instalimit të versionit të ri të WipoPublish, që do të realizohet gjatë vitit 2019. Ky version përmirëson qasjen e palëve në kërkimin për objekte të pronësisë industriale, dhe jep një pasqyrë më të saktë të kërkimit.

API gjatë vitit 2018 ka publikuar aktivitetet kryesore në web faqen e saj, janë krijuar 22 lajme dhe publikuar në web faqen www.kipa.rks-gov.net

7. Seminare & Aktivitete

- Aktivitetet e API-së përfshinë takimet e zakonshme për raportimin e realizimit të programit të MSA, takimi i nën komiteteve ekzekutive. API raporton në 2 komisione: Nen-komiteti për Tregun e brendshëm, konkurrencën dhe mbrojtjen e konsumatorit, dhe Nen-komiteti për Bujqësi dhe Peshkatari
- Është miratuar mandati i ri i Këshillit Shtetëror për Pronësi Intelektuale. Mandati është miratuar nga Qeveria e Republikës së Kosovës. Ky mandat i ri ka forcuar rolin e Këshillit si trup koordinues në mes institucioneve të pronësisë intelektuale në Kosovë.
- Është përgatitur pjesa e Strategjisë së Pronësisë Industriale, si pjesë e Strategjisë së sektorit privat 2019-2023. Është përgatitur plani narrativ dhe plani i veprimit të strategjisë së pronësisë industriale.
- Është përgatitur struktura organizative e Agjencisë për Pronësi Industriale, me detyrat dhe përgjegjësitë për secilën pozitë të propozuar. Struktura është pjesë e Draft Rregullores së Brendshme të MTI-së.
- Mbajtja e tryezës me temën “Treguesi Gjeografikë – Djathi i Sharrit”, ku pjesëmarrës ishin institucionet ndërlidhëse dhe përfaqësuesit e shoqatës së prodhuesve të Djathit të Sharrit. Tryeza kishte karakter koordinues në identifikimin e të arriturave dhe ngecjet në fushën e treguesit gjeografikë. Tryeza nxori konkluzione konkret për hapat e mëtejshëm institucional dhe të bizneseve të interesuara për mbrojtje me tregues gjeografikë.

- Promovimi i Pronësisë Industriale media, Radio Kosova dhe Ekonomia Online. Radio Kosova ka realizuar 2 dokumentarë, njëri për marka tregtare dhe për patenta.

- Takim ndërmjet Agjencisë së Pronësisë Industriale dhe Entit Shtetror për Pronësi Industriale të Republikës së Maqedonisë. Ky takim ndodhi si pjesë e bashkëpunimit, i formalizuar dhe me marëveshjen 2 palëshe për bashkëpunim. U darkordua për bashkëpunimin e mëtutjeshëm dhe mbështetjen e Entit Shtetror në lobimin për anëtarësimin e API-së në institucionet ndërkombëtare të pronësisë intelektuale.

- Përgatitja e raportit mbi zbatimin e ligjeve që rregullojnë fushën e pronësisë industriale për të cilat API është përgjegjëse. Ky raport ka identifikuar ngeçjet konkrete në zbatimin e obligimeve që dalin nga ligjet që e rregullojnë fushën e pronësisë industriale.
- U shënuar Dita Botërore e Pronësisë Intelektuale, ku u organizuar Konferenca Kombëtare “Të Drejtat e Pronësisë Intelektuale”. Pjesëmarrës ishin institucionet ndërlidhëse të pronësisë intelektuale, përfaqësuesit e bizneseve dhe të ftuarit e tjerë. Konferenca ka karakter ceremonial dhe informues mbi të arriturat dhe sfidat e institucioneve ndërlidhëse të pronësisë intelektuale në Kosovë.

- Është mbajtur seminari mbi të drejtat e pronësisë intelektuale në Innovation Center Kosova, ku API ligjëroi mbi pronësinë industriale, dhe rëndësinë e mbrojtjes së produkteve dhe proceseve me markë tregtare, patentë dhe dizajn industrial.

- API së bashku me institucionet e tjera ndërlidhëse të pronësisë intelektuale vizituan panairin “PRISHTINA 2018”, ku u shpërndanë broshura për objektet e pronësisë industriale, specifikiisht mbi mbrojtjen e markave tregtare. Ky lloj aktiviteti ishte i një rëndësie të veçantë pasi API kontaktoi “face to face” me bizneset dhe i inkurajoi ato për ti mbrojtur produktet e tyre, markat e tyre tregtare.

- Aktivitet në Fakultetin Juridik, ku para studentëve u ligjëruea mbi të drejtat e pronësisë intelektuale, mbrojtjen dhe zbatimin e tyre në Kosovë.

- Është përfunduar draftimi i UA “Për përcaktimin e shenjës së treguesit gjeografik të regjistruar”
- Është mbajtur takimi me përfaqësuesit e Projektit të Binjakëzimit, qëllimi i përgjithshëm i këtij Projekti të Binjakëzimit është mbështetja për administratën e Kosovës në menaxhim efikas të procesit të MSA-së. Gjatë takimit është diskutuar plani i veprimit për realizimin e aktiviteteve të paraqitura nga projekti.
- Takimet e Këshillit Shtetëror për Pronësi Intelektuale.

- Më datë 18/09/2018, është mbajtur takimi në mes të përfaqësuesve të Agjencisë për Pronësi Industriale dhe Odës së Afarizmit të Kosovës.

- Agjencia është duke u mbështetur nga një numër i projekteve të EU, të cilat janë duke u realizuar dhe do të realizohen në të ardhmen. API ka mbajtur takim me team liderin e projektit “Mbështetja e mëtejshme për tregtinë në Kosovë”, në takim është diskutuar mbi përgatitjet për fillimin e realizimit të aktiviteteve të përcaktuara në planin e projektit. Projekti do të mbështetë API në disa fusha si ajo legjislative, ngritja e kapaciteteve administrative të API-së, mbështetje për realizimin e marrëveshjeve ndërkombëtare me institucionet e EU në fushën e PI, si EPO apo EUIPO, dhe realizimin e aktiviteteve vetëdijësuese mbi rëndësinë e mbrojtjes së produkteve me pronësi industriale.
- Takim me misionin e WIPO-s mbi sistemin IPAS. Takime me menaxherin rajonal mbi sistemin Adel Bouchee, dhe ekspertin rajonale znj. Hajdari, e cila është ka qenë e angazhuar mbi ndërhyrjet në sistemin IPAS në Kosovë. Mr. Bouchee u nda shumë i kënaqur me gjendjen e sistemit elektronik IPAS, dhe strukturimin e tij, dhe u zotua në ndihmë të vazhdueshme për API-së. API ka sistemin menaxherial IPAS i cili ka 3 komponente, IpasMenager, IpasPublish, IpasPublish, të cilat janë të instaluar dhe shfrytëzohen nga zyrtarët e API-së, pra puna e API-së është proces i digjitalizuar

- Takim me atasheun e Ambasadës Franceze, Joseph GIUSTINIANI. Në takim u diskutuan çështjet në lidhje me treguesit gjeografikë, specifikisht përgatitjet për ardhjen e misionit të ri të Taix.

- Me mbështetjen e projektit të EU, në Kosovë ka qëndruar në API ekspertja e fushës së treguesve gjeografikë, znj. Ester Olivas Caceres, ku ka analizuar dhe ka përgatitur rekomandimet mbi fushën e treguesve gjeografikë. Është draftuar rregullorja e brendshme e punës së komisionit të ekspertëve për produktet bujqësore dhe artikujt ushqimor.

- Seminari për finalizimin e specifikacionit të Djathit të Sharrit, si produkt potencial për tu mbrojtur si tregues gjeografikë në Kosovë

- Është mbajtur seminari mbi shqyrtimin e Dizajnit Industrial. Seminari u mbajt për 2 ditë pune, ndërsa pjesa tjetër është mbajtur trajnimi me zyrtaren e angazhuar për ekzaminimin e dizajnit industrial, ku janë shqyrtuar aplikimet për dizajnin industrial.

- API ka marrë pjesë në 2 konferenca të organizuara nga EPO, “Patenting Blockchain” dhe “Computer Implemented Invention”
- Seminar të organizuar nga WIPO lidhur me aplikimin ndërkombëtar të patentave, PCT

- Pjesmarrje në shënimin e përvjetorit të Drejtorisë së Pronësisë Industriale – Republika e Shqipërisë
- Pjesmarrje në shënimin e përvjetorit të Entit Shtetëror për Pronësi Industriale – Republika e Maqedonisë

- Trajnim për Pronësinë Industriale për zyrtarët e API-së, të organizuar nga Enti Shtetëror për Pronësi Industriale – Republika e Maqedonisë. Në këtë trajnim morën pjesën 3 zyrtarë të API-së.

8. Të hyrat financiare

Agjencia realizon të hyra të cilat gjatë kësaj periudhe raportuese kanë qenë në shumën **589,911.00** euro. Për realizimin e këtyre të hyrave janë gjeneruar 9034 fletëpagesa. API ka sistemin e saj online të gjenerimit të fletëpagesave përmes web faqes së saj, ky shërbim i filluar në vitin 2018 ka mundësuar zvogëlimin e kohës për aplikimin dhe qasje në shërbimet e API-së

